

Bygningskultur Foreningen i Lyngby-Taarbæk Kommune

Referat af generalforsamling 19. marts 2025 i Kulturstedet Lindegaarden

Før generalforsamlingen holdt arkitekt Jørgen Kreiner-Møller foredrag om biblioteker i Lyngby-Taarbæk og andre byer. Han fremhævede Nyborgs bibliotek fra 1939 som eksempel på smuk, ”afdæmpet modernisme”, Hørsholm Bibliotek fra 1956 som fint og fleksibelt ”glaskassearkitektur” – og så Stadsbiblioteket i Lyngby-Taarbæk for bl.a. den fine sammenhæng mellem bygning og omgivelser.

GENERALFORSAMLING - REFERAT

Pkt. 1: Til dirigent blev valgt Lars Møller, til referatskrivning: Lotte Haubroe

Pkt. 2. Birte Rørbæk fremlagde bestyrelsens beretning:

Generelt:

”Vi ytrer os så vidt mulig hver gang, det er relevant. Det være sig renovering, bevaring, transformation - som man kalder det i dag - eller det modsatte: nedrivninger og nybyggeri i kommunen, ” sagde hun.

Birte Rørbæk beklagede, at kommunen fortsat ikke har en stadsarkitekt – en person som kan kommentere alt byggefagligt og på et overordnet plan kan tænke bygningsmæssige visioner – byplaner for fremtidens Lyngby-Taarbæk.

”Kommunen har dygtige arkitekter med gode intentioner, men har man ikke en embedsmand som på direktørniveau er med til at bestemme, er det lettere at tilsidesætte det arkitektfaglige for andre også væsentlige hensyn, ” sagde Birte Rørbæk

Arkitekturrådet.

Kommunen fik sidste år et arkitekturråd, sammensat af arkitekter udpeget af BKF, Arkitektforeningen og landskabsarkitektforeningen. Rådet bliver nu brugt mere og mere af kommunen og de udtalelser rådet kommer med er gode. Desværre følger kommunen ikke altid de gode råd. Nogle gange stritter forvaltningen imod. Andre gange politikerne.

Arkitekturrådet er en forsøgsordning på to år, der er forlænget til udgangen af 2025. BKF håber, at kommunen har været så glade for ordningen, at den fortsætter uden videre, ellers må vi gøre hvad vi kan for at presse på en fastholdelse af arkitekturrådet – om ikke en stadsarkitekt.

Byplanudvalget-

Vi plejer at holde et årligt møde med byplanudvalget – sidste år blev det til marts –

i år må vi nok i gang med at rykke for et møde, det er ikke afholdt endnu.

By og Land:

Vores forening er en paraplyorganisation under By og Land. Som nævnt sidste år foreslog vi for nogen tid siden fredning af Sct. Knud Lavard Kirke. Den sag fik By-og Land sendt videre i 2024, så nu ligger den i Det særlige Bygningssyn til vurdering. Vi ved ikke, hvornår sagen bliver afgjort.

BY- og Land er begyndt at oprette afdelinger, der ligger direkte under By-og Land uden egne bestyrelser. Den nye struktur betyder, at der skal ændres i vedtægterne – et emne, der har været genstand for debat før og under By og Lands generalforsamlinger i efteråret.

Landsforeningens forslag til vedtægtsændringer fik en del modvind på generalforsamlingen. Et alternativt forslag var udarbejdet af Frederiksberg By og Land, og beslutningen blev, at man blev enige om at trække begge forslag tilbage og forsøge igen næste år. Frederiksberg By og Land og andre tilbød at være med til det forberedende arbejde, men det havde den siddende bestyrelse ikke behov for.

Kulturmiljøer

Vi har igennem længere tid arbejdet med og drøftet kulturmiljøer i kommunen.

Vi mener, at også beskedne områder er kulturmiljøer, for eksempel de omhyggeligt planlagte boligbebyggelser og pladser, som opstod samtidig med jernbanestationerne i 1900-tallet.

Vi har i området i forvejen en del oplagte, og for det meste også fredede, kulturmiljøer som Mølleådalens bygninger og miljøer, Brede, Rådvad, Nymølle, ja hele Dyrehaven med Eremitagen og slotte og store landejendomme, Sofienholm, Marienborg, Frederiksdal

Konkret mener vi, der bør arbejdes med Sorgenfrivang med Sorgenfri Torv, så der kommer en samlet byplan for hele området – stationen, boligbebyggelserne, torvet og de tomme grunde – så der foreligger en plan som guide for kommende bygherrer.

Kommunen har skudt ideen til hjørne indtil videre med begrundelsen, at den ikke kan gøre forskel på et område fremfor andre. Hvilket jo betyder, at alle områder må klare sig selv.

Lystoftebakken

Vi har i en artikel i DGO udtalt os om det lidet bæredygtige i at nedrive et fint muret plejehjem, Lystoftebakken, og opføre et nyt frem for at ombygge og transformere det eksisterende.

Indsigelser og udtalelser ifm. Høringer:

Frederiksdal Møllehus:

Frederiksdal Møllehus ejes af et møllelav bestående af de eksisterende møller langs Mølleåen. Ejerskabet er fordelt mellem statslige institutioner og private. Ejendommen er ikke fredet men bevaringsværdig og forfalden. Ejerne har fundet en lejer, der gerne vil istandsætte mod en reduceret leje i en årrække og vi og Danmarks Naturfredningsforening mødtes med lejer.

Lejer har fået tilladelse til at opsætte er skur inden for fredningszonen fra Mølleåen og gode råd om at være påpasselig ved istandsættelsen af møllehuset. Vi har anbefalet kommunen at forlange skuret

fjernet ved lejemålets ophør. Haven var meget overgroet, så skuret ville næsten være skjult af begroning. Nu er beplantningen væk og vi har efterspurgt en haveplan.

Lokalplan 292 – den gamle Hempelgrund:

Her ønsker byherren – et pensionselskab, at opføre lejligheder til fortrinsvis forskere, i et meget rødt byggeri, fem - seks etager i en blanding af mursten og røde stålplader. Det ligger i forlængelse af de sorte kollegieværelser på samme grund. Vi har - som sædvanlig – udtalt, at det er for højt, specielt i forhold til Lundtofteparken lige nord for, og det er forkert at medregne hele Hempelgrunden for at få bebyggelsesprocenten til at blive bare nogenlunde rimelig.

Det er også efter vor mening forkert at bruge nærhed til DTU som begrundelse for nedsat antal P-pladser. Vi er ikke blevet hørt.

LAR-projekt Bondebyen:

Her protesterede vi som andre mod fjernelse af de to gamle piletræer. Et bliver fjernet og det sidste beskåret.

Renovering af Hotel Eremitage:

Kommunen har givet ejeren tilladelse til (af hensyn til byggepladsindretning til hotelombygningen) at fælde nogle eksisterende træer langs Kanalvejs siden af centeret. Vi har påpeget, at kommunen bør være streng med krav om genplantning. De genplantede træer skal være store, så de matcher de tilbageværende bedst muligt. Vi tror, kommunen har været lydhør.

Udvidelse af Engelsborgskolen lokalplan 300:

Ligger på hjørnet af Engelsborgvej og Chr. X alle. Den planlagte bygning er placeret på Chr. X Alle over for de engelske rækkehuse. Vejen har en fin grøn træagtig kvarter, der signalerer ”Gammel Lyngby” med al den grønhed og harmoni, som karakteriserer store dele af Lyngby Taarbæk Kommune. Denne grønne karakter skal vi passe på, den opstår fordi man giver plads til luft og grønt omkring – og især foran bygningerne. Den opstår, fordi man tillader at lade bygningerne ligge frit og ikke sammenbygget som én stor klump. Bygningskultur Foreningens råd er ”Lad være med det”.

Resultatet bliver nok et kompromis – man udfører lavere taghældning og trækker bygningen tilbage fra skel, så der bliver plads til noget grønt mellem hus og fortov. Men den lange bygningskrop tror vi ikke bliver formindsket synsmæssigt, som den ville have kunnet, hvis man havde opdelt facaden ved spring eller anden form for variation.

Lokalplan 307 Lyngby Stadion:

Bygningskultur Foreningen har ikke umiddelbart bemærkninger til selve projektet. Det har vi gjort tidligere og er blevet hørt. Vi har kommentarer til udenomsarealer herunder parkering i Badeparken. Badeparken er et af LTK's åndehuller, karakteriseret ved store gamle træer med godt og vel 50 - 70 år på bagen. Området er væsentligst bevokset med fyrretræer, der har fået lov til at vokse sig store, så de udgør et dominerende og karakterdannende element i badeparken. Disse træer er af så stor værdi, at vi vil foreslå, at det undersøges, om man ved at udføre en halvt nedgravet p-kælder kan få

etableret to lag parkering i konstruktion af ringe højde, så en større del af parkeringen kan placeres under opholdsarealet til seniorboligerne.

Hvis det ikke accepteres, foreslår vi kommunen, at hvis der ønskes fældet mere end fem bestemte træer – tilføjes i lokalplanen følgende: ”skal der fældes mere end de i bilag 14.1, beplantningsplan: angivne 5 træer, skal det godkendes i detaljer af kommunalbestyrelsen”. Kommunen har efterfølgende gransket lokalplanen og mener, at den er dækket ind med hensyn til KB’s godkendelse af flere fældninger.

Magasin, dispensation fra lokalplan 149:

til opsætning af udvendigt elevatorårn på Magasin ud mod torvet og Bruun Rasmussens auktioner. Ud over at påpege at elevatoren burde placeres indvendig i bygningen, har vi kritiseret, at man ikke har beklædt elevatorårnet med samme lodrette metalstænger som Magasins pæne facader er beklædt med. Hvorfor skal facaderne afvige fra husets øvrige facader og hvorfor skal der stikke to gevækster ud til to modsatrettede sider? Hvorfor kan man ikke fra kommunens side forlange, at der foretages en ombygning ind i bygningen, så elevatorårnet blev lidt mere enkelt? Der var ikke forståelse for vore synspunkter, selv om de blev gentaget ved et efterfølgende møde i byplanudvalget.

Børnehuset Lundtofte Landsby:

Her har kommunen bedt Arkitekturrådet om en udtalelse. Hvilket rådet har gjort, med nogle gode råd om at tilpasse byggeriet til områdets skala. Vi har igen-igen påtalt størrelsesforhold, og har støttet Arkitekturrådet i deres udtalelser.

Kommunen har besluttet at udsende projektet i en totalrådgiverkonkurrence og vedlægge arkitekturrådets bemærkninger, som kommunen beder om bliver indarbejdet i projektet.

Arrangementer:

Februar besøg på DTU Skylab, bygning 374. Det er et forsøgslaboratorium der er frit tilgængeligt for ikke blot studerende på DTU, men i praksis alle. Et laboratorium med udstyr man kan benytte for at afprøve ens ideer. Et troldmandens værksted.

Marts – GF her i stuerne.4

Maj - byvandring på Virum Torv og Virum Apotek med gode og spændende fortællinger af såvel arkitekt Jørgen Kreiner-Møller som stadsarkivar Mette Henriksen.

Oktober - besøg på den ombyggede Lundtofte Skole. Et fint eksempel på en transformation, at berige noget ældre og gøre det tidssvarende. Skolen fik i 2023 kommunens arkitekturpris sammen med de ombyggede auditorier på Kopplernes DTU – som vi besøgte for et par år siden.

November – Foredrag af arkitekt Jan René Rasmussen der fortalte om Gladsakse Kommunes Arbejde med ”Byggeri og verdensmål” udmøntet i et børnehus på Tobaksvej i Gladsakse. Opført af genbrugsmaterialer. Når du ser huset vil jeg egentlig kalde det en børnelandsby – for nok er den stor, men den virker ikke sådan. Ros til det.

Opfordring til medlemmerne:

Bestyrelsen beder om

1. at sige til, når I har emner, I mener, vi bør tage op
2. har ideer til udflugter og arrangementer
3. har emner til bygningspræmiering 2026.

Hermed sluttede formandens beretning

Kommentarer til beretningen:

Helge Jensen: Er BKF opmærksom på det nybyggeri med ældrevenlige boliger der er i gang ved Mølledammen? Svar: Det er vi, og kommunen har tillige involveret Arkitekturrådet, der er kommet med fine betragtninger, også til antal etager. Vi arbejder med sagen – det er 2025, derfor er den ikke med i beretningen.

Sten Langvad gjorde opmærksom på, at vi også har kommenteret Firskovvej, her har man en bebyggelsesgrad på 180. Det er højt, og man hugger areal fra Stenrødgård. Sagen er i gang i 2025, derfor ikke med i beretningen.

Flemming Aalund: Gjorde opmærksom på, at der er kommunalvalg til efteråret, og det vil være opportunt at præsentere en række ønskelige handlinger i den offentlige debat med henblik på at presse partierne/ de enkelte kandidater til aktiv handling – at tilslutte sig – og give løfter om en mere aktiv indsats for bygningsbevaring, som for eksempel ansættelse af en stadsarkitekt og en stadsgartner, der kan sikre mere kvalitet i byudviklingen.

Punkt 3 og 4, regnskab og budget:

Blev godkendt.

Punkt 5: Forslag. Der var ingen forslag.

Punkt 6: Valg:

A: De 5 personer fra bestyrelsen som var på valg, blev genvalgt:

Bente Kjøller, Birger Gjelstrup, Jørgen Kreiner-Møller, Sten Langvad og Peter Christensen.

B: Suppleanter: Tine Rask Eriksen og Jan Rene Rasmussen blev genvalgt.

C: To nye revisorer blev valgt: Bjørn Zebitz og Ole Skov Petersen.

Punkt 7:

Eventuelt: Bente Kjøller takkede de afgående revisorer, Ole Koefoed Steen og Kirsten Hauch, for vel udført revisionsarbejde gennem de seneste otte år.

Birte Rørbæk gjorde opmærksom på at vort næste arrangement er et besøg på det nyrestaurerede Rådhus. Stadsarkivar Mette Henriksen vil vise rundt. Mødested den 21. maj kl. 16.30 – 18.00, mødested ved hovedindgangen.